

PRAKTIJKRICHTLIJN PLANCONTOUR & PDF

‘PRPCP2008’

Versie 1.1a, status definitief, 23 december 2008

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Doelstelling	4
	2.1 Scope	4
	2.2 Nationale doelstelling	4
	2.3 Gemeentelijke doelstelling	4
	2.4 STATUS van dit DOCUment	5
3	Adviezen & Normering	6
	3.1 Adviezen m.b.t. scannen	6
	3.2 ALTERNATIEVEN VOOR SCANNEN	6
	3.3 Normen voor beschikbaarstelling:.....	7
4	Plancontour & PDF i.r.t. andere standaarden.....	8
5	Planobject en attributen.....	10
6	Onderdelen & Bestandsnaamconventies	12
7	Domeintabellen	14

1 Inleiding

Het kabinet streeft naar betere dienstverlening voor burgers en bedrijfsleven binnen de ruimtelijke ordening. Van overheden in de RO-keten wordt effectieve en efficiënter werken verwacht in processen en procedures rondom ruimtelijke plannen. De nieuwe Wro/Bro is onder meer met deze uitgangspunten opgesteld. De RO Standaarden die hiervoor ontwikkeld zijn, worden verankerd in de nieuwe wetgeving. Vanaf 1 juli 2009 moeten nieuwe ruimtelijke plannen digitaal worden gemaakt en beschikbaar gesteld. Digitale, objectgerichte (en vergelijkbare bestemmings-) plannen worden de authentieke ruimtelijke plannen. De landelijke voorziening RO-Online gaat er voor zorgen dat deze plannen bij gemeenten, provincies en departementen via één landelijk loket toegankelijk worden.

Aangezien de digitale verplichting geldt voor nieuwe plannen, kan dat betekenen dat pas in 2019 geheel Nederland is afgedekt met objectgerichte plannen. Tot 2019 zijn er nog vigerende bestemmingsplannen die vallen onder de oude WRO en dus niet in hun authentieke vorm objectgericht en digitaal zijn. Evenzo geldt dit voor plannen in het eerste jaar van de nieuwe Wro die wel digitaal moeten worden opgesteld maar waarvoor geen vormvereisten gelden. Qua dienstverlening naar de burger en het bedrijfsleven wil dat zeggen dat er pas in 2019 een volledig landsdekkend overzicht beschikbaar is van het vigerende ruimtelijke beleid. Een dergelijke termijn is in het kader van de dienstverlening (eOverheid/Andere Overheid) ongewenst. Daarnaast is er een interessante business case voor de interne informatievoorziening bij gemeenten.

Uiteraard kunnen gemeenten de onder de oude WRO vigerende ruimtelijke plannen digitaal en objectgericht maken. Dat heet 'achteraf IMRO-coderen'. Dit vergt echter een grote inspanning. Het op basis van de objectgerichte plancontour toegang hebben tot de gescande planonderdelen wordt gezien als een goed alternatief. Dit alternatief wordt kortweg ook wel geduïd als 'Plancontour & PDF'. Hiermee zijn de gemeentelijk ruimtelijke plannen 'plat' digitaal beschikbaar en te benaderen vanuit de geografische correcte ligging van het plangebied.

2 Doelstelling

2.1 SCOPE

De scope van Plancontour & PDF betreft alleen de voor de burger meest interessante en gebruikte ruimtelijke plannen: bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten. Vrijstellingen (artikel 19) zouden op zich hier ook toe behoren, maar helaas zijn veel vrijstellingen niet structureel geregistreerd. Het wel ontsluiten van wel bekende vrijstellingen zou een schijnzekerheid opleveren in de informatieverstrekking. Het streven naar volledigheid is in dit geval niet reëel en doelmatig.

2.2 NATIONALE DOELSTELLING

Digitale inzage in de verschillende ruimtelijke plannen resulteert in een betere informatievoorziening door de overheid. RO-Online wordt het nationale loket voor ruimtelijke plannen. Burgers, bedrijfsleven maar ook de RO-professional krijgt hiermee één loket die de daadwerkelijke en effectieve toegang tot ruimtelijke plannen in Nederland. Andere eOverheid-voorzieningen kunnen de ruimtelijke plannen van alle bronhouders via deze toegangspoort benaderen. De beschikking over Plancontouren & PDF van vigerende ruimtelijke plannen onder de huidige WRO en het eerste jaar van de nieuwe Wro, kan de 'witte vlekken' wegwerken in RO-Online en daarmee deze eOverheid dienstverlening voor de ruimtelijke ordening een enorme 'boost' geven. De nationale doelstelling van de beschikbaarheid van gemeentelijke ruimtelijke plannen in 'Plancontour & PDF' is dan ook de eOverheid dienstverlening voor ruimtelijke ordening.

2.3 GEMEENTELIJKE DOELSTELLING

De inspanning van het beschikbaar stellen van 'Plancontour & PDF' komt bij de gemeenten te liggen. Uit onderzoek¹ is gebleken dat het beschikbaar hebben van in PDF-gescande bestemmingsplannen op basis van de correcte ligging van de plancontour, bij gemeenten intern goede diensten bewijzen. Meerdere gemeenten hebben aangegeven aan dat de inspanning om dossiers te scannen mee valt en de voordelen voor de eigen processen (afdeling RO, afdeling Bouw en Woningtoezicht) groot zijn. De businesscase voor de gemeentelijke organisatie lijkt daarmee positief.

Vanuit het oogpunt van goede ruimtelijke ordening is het belangrijk om te weten waar welke planologische regelingen gelden. Er gelden veel verschillende regelingen die nu nog vooral analoog beschikbaar zijn. Het georganiseerd en digitaal beschikbaar hebben van alle planologische regelingen is van grote waarde voor de dagelijkse RO-praktijk binnen een gemeente.

Ook de eindconclusie in het PROUD-rapport², is dat alle gemeenten de komende jaren het digitale beheer van RO-gegevens en het gebruik van deze gegevens in de werkprocessen moeten vormgeven

Volledigheid en praktische haalbaarheid bijten elkaar. Voor het interne proces moeten bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, uitwerkingsplannen en voorbereidingsbesluiten beschikbaar

¹ Objectgerichte plancontouren t.b.v. de gemeentelijke RO-informatie, Ministerie van VROM, versie 1.1, juni 2008

² Pilot Ruimtelijke Ordening Up To Date

komen. Op zich zouden ontheffingen op bestemmingsplannen zeer wenselijk zijn vanuit de informatiebehoefte, maar gemeenten hebben geen of minder zicht op de verleende ontheffingen.

Voorwaarde voor het scannen is het op orde hebben van de analoge dossiers. Indien dat niet het geval is, zal dat alsnog moeten gebeuren. Maar deze inspanning is ook dringend voor het voeren van een goede gemeentelijke ruimtelijke ordening. Daarbij zullen eventuele 'juridische fouten' blijken. Kortom een noodzakelijke kwaliteitsverbeteringslag.

2.4 STATUS VAN DIT DOCUMENT

Deze praktijkrichtlijn geen wettelijke verankering. Het toepassen van deze praktijkrichtlijn vindt plaats op basis van het creëren van meerwaarde voor de eigen organisatie, en zorgt tevens voor een betere dienstverlening.

Het beheer van deze praktijkrichtlijn is ondergebracht bij Geonovum in het reguliere beheerproces van de RO Standaarden. Daarmee wordt een blijvende samenhang beoogd tussen deze praktijkrichtlijn en de overige RO Standaarden.

3 Adviezen & Normering

M.b.t. plancontouren en PDF worden onderscheid gemaakt tussen adviezen en normen. De adviezen hebben betrekking op het scannen zelf. Naast scannen zijn er ook andere mogelijkheden om PDF versies van plankaart, voorschriften/regels en toelichtingen te komen. De normen zijn er t.b.v. de leesbaarheid en de interoperabiliteit.

3.1 ADVIEZEN M.B.T. SCANNEN

Er gelden een aantal adviezen:

- De digitale afbeeldingen van de moederkopie zijn van een zo hoog mogelijke kwaliteit, waarvan t.b.v. interne of externe beschikbaarstelling kopieën in een ander formaat vervaardigd kunnen worden;
- De moederkopie is een zo getrouw mogelijke kopie van het fysieke origineel;
- Voor negatieven geldt dat de moederkopie een zo goed mogelijk positieve weergave van het originele beeld is;
- De kaartelementen moeten scherp zijn. Het kleinste betekenisvolle detail is zichtbaar en er is niet teveel verscherpt (geen zichtbare 'haloing' rond contrastrijke elementen in de kaart);
- De PDF-plankaart moeten zoveel mogelijk de tonale waarden of kleuren van het origineel representeren;
- De PDF-plankaart is niet te donker of te licht en details in de donkere en lichte delen van de PDF-plankaart zijn zichtbaar. Bij kleurenschanning is er geen sprake van kleurenzweem of andere kleurafwijkingen;
- De PDF-plankaart is niet vervormd en niet gespiegeld;
- De PDF-plankaart moet recht staan;
- De PDF-plankaart moet vrij zijn van verstoringen (zoals ruis, moiré-effect, Newtonringen, stof, draadjes, krassen, ongelijke uitlichting) en scannerfouten (zoals verspringing, strepen, magnetische velden, kleurmisregistratie, at-random-verstoringen).
- Voor het scannen wordt een lage scanresolutie van 96 dpi aanbevolen. Immers hoge resoluties betekent grote bestanden die zo groot kunnen zijn, dat gebruik door eindgebruikers over een normale internetverbinding te traag zo niet onmogelijk wordt.
- Voor interne archiveringsdoeleinden wordt een scanresolutie van 200dpi aanbevolen.

3.2 ALTERNATIEVEN VOOR SCANNEN

In deze praktijkrichtlijn wordt gesproken van scannen. Het is echter heel goed mogelijk om een PDF van de plankaart, voorschriften/regels of toelichtingen te vervaarden op basis van de software waarin deze opgesteld worden. Bijvoorbeeld middels Open Office, Word of de codeerssoftware (CAD/GIS) voor de plankaart.

3.3 NORMEN VOOR BESCHIKBAARSTELLING:

Er gelden de volgende normen voor gescande documenten:

- Voor beschikbaarstelling wordt een lage scanresolutie van maximaal 96 dpi gebruikt, dat geschikt is voor beeldgebruik. Immers hoge resoluties betekent grote bestanden die zo groot kunnen zijn, dat gebruik door eindgebruikers over een normale internetverbinding te traag zo niet onmogelijk wordt.
- Scanning in kleur, bitdiepte maximaal 24 bits of zwart-wit bitdiepte maximaal 16-bits
- In de PDF worden de gescande afbeeldingen gecomprimeerd
- Gamma-instelling 2,2
- Kleurruimte sRGB
- Maximale bestandsgrootte: 5 Mb

Voor normen voor bestandsformaten wordt verwezen naar hoofdstuk 6.

4 Plancontour & PDF i.r.t. andere standaarden

Plancontour & PDF is geen verplichte standaard. Doel is de niet-digitale planvoorraad aan bestemmingsplannen en voorbereidingsplannen van gemeenten op een eenvoudige wijze 'plat' digitaal beschikbaar te hebben. D.w.z. dat er vanuit de objectgerichte plancontour (in GML) verwezen wordt naar de plankaart, voorschriften en toelichting, die beschikbaar zijn in PDF.

RO Standaarden 2008

Plancontour & PDF is gebaseerd op de objectmodellering van de RO Standaarden 2008. Reden is dat de periode waarin plannen op basis van Plancontour & PDF beschikbaargesteld zullen worden, samenvalt met het gebruik van de software die de nieuwe Wro ondersteunt. Plancontour & PDF kan dan ook beter aansluiten bij de nieuwe objectmodellering van de RO Standaarden 2008. Een keuze voor IMRO2006 zou een ondersteuning van de oude standaard vergen in de nieuwe software. Dit laatste heeft uiteraard niet de voorkeur.

Let wel: Er geldt wel een uitzondering voor de objectmodellering conform de RO Standaarden 2008. De opbouw van de identificatie (IDN) is in overeenstemming met de IMRO2006 standaard. Reden is dat de planvorm, zoals hieronder aangegeven, kenbaar gemaakt wordt middels het STRI2006 manifest.

Indien de planvormen uitgewisseld worden op basis van hun plancontour gelden er andere formaten voor de planonderdelen dan voor echt objectgerichte digitale plannen. Immers alle planonderdelen zelf zijn als 'PDF' beschikbaar, die allen gekoppeld zijn aan één object. Die van de plancontour.

Ondanks de aansluiting bij RO Standaarden 2008, betreft het echter (in principe) bestemmingsplannen en voorbereiding plannen onder de 'oude' WRO en alle gemeentelijke instrumenten van het eerste jaar van de nieuwe Wro. Daarnaast kunnen de nieuwe Wro instrumenten in het overgangsjaar van de digitale aspecten en voor zover deze instrumenten niet conform de IMRO2008 opgesteld worden ook middels 'Plancontour & PDF' beschikbaar gesteld worden.

STRI2006

De wijze van beschikbaarstellen van 'Plancontouren & PDF' sluit aan bij IMRO2006 plannen. D.w.z. dat de op deze wijze beschikbare plannen opgenomen moeten worden in het STRI2006 manifest. Reden is eenvoudig. Het STRI2008 schema is geheel conform de wettelijk verankerde RO Standaarden. Plancontour & PDF valt hier niet onder en komt dan ook niet voor als planvorm in deze standaard.

In overeenstemming met de gangbare wijze onder DURP Standaarden 2006 en RO Standaarden 2008, worden alle afzonderlijke plannen een samenhangende set bestanden beschikbaar gesteld. Waarbij alle, bij het betreffende plan behorende bestanden, binnen 1 virtuele directory gepubliceerd (plancontour-GML en PDF'en).

Voor Plancontour & PDF plannen, zowel op basis van de WRO als onder de overgangsregeling Wro, geldt dat het geen authentieke plannen zijn. Het analoge exemplaar prevaleert in geval van afwijkingen. Om die reden (evenals voor plannen volgens de IMRO2006 standaard) zijn er daarom ook geen aanvullende waarborgen getroffen in de vorm van een elektronische handtekening.

Verder wordt verwezen naar de Standaard voor Toegankelijkheid 2006, onderdeel 'Plancontour & PDF plannen'.

5 Planobject en attributen

Er is maar één object, namelijk 'plangebied'. Het object plangebied is voor bestemmingsplannen gelijk aan het object bestemmingsplangebied (zie Praktijkrichtlijn Bestemmingsplannen, PRBP2008) of gelijk aan het object besluitgebied voor een voorbereidingsbesluit (zie Praktijkrichtlijn Gebiedsgerichte Besluiten, PRGB2008).

Elk bestemmingsplan of voorbereidingsbesluiten wordt apart als contour beschikbaar gesteld. De planonderdelen worden als PDF 'toegevoegd'. Daarbij is er een beperking dat alleen voorzien wordt in het beschikbaarstellen van de plankaart, voorschriften/regels of toelichting i.h.g.v. bestemmingsplannen en bij voorbereidingsbesluit het besluitdocument. In de andere bijlagen (zoals bijlage bij voorschriften, bijlage bij toelichting of het vaststellingsbesluit) wordt niet voorzien.

Codering plangebied t.b.v. 'Plancontour & PDF'

Voor een bestemmingsplan of voorbereidingsbesluit moeten onderstaande gegevens per plancontour gevuld worden:

Attribuut	Waarde	*	Nadere omschrijving waarde
identificatie (idn)	eigen idn van het betreffende bestemmingsplan of voorbereidingsbesluit	1	WRO: max. 32 tekens: "NL.IMRO.", gevolgd door 8 voor CBSnummer gemeente, 15 voor plannummer en 1 voor "-" Bijbehorende reguliere expressie: NL\IMRO\[0-9]{8}[A-Za-z0-9_\-\.\]{1,15}-
typePlan	bestemmingsplan uitwerkingsplan wijzigingsplan voorbereidingsbesluit	1	één van de waarden volgens domein RuimtelijkPlanOfBesluit_PCP
beleidsmatigVerantwoordelijkeOverheid	gemeentelijke overheid	1	vaste waarde (afkomstig uit domein Overheden_PCP van PRBP2008)
naamOverheid	naam van de overheid	1	volgens format in de vorm: gemeente, deelgemeente/stadsdeel
overheidsCode	CBS-nummer van de beleidsmatig verantwoordelijke overheid	1	4 cijfers; ingeval deelgemeente of stadsdeel: CBS-nummer gemeente
naam	naam van het plan of besluit	1	volgens de aanhaaltitel; de volledige naam, inclusief het voorafgaand woord bestemmingsplan i.h.g.v. bestemmingsplan
planstatusInfo:	PlanstatusEnDatum_PCP		samengesteld attribuut
PlanstatusInfo: r- Datum_PP	planstatus	waarde van de planstatus	één van de waarden volgens domein Planstatus_PCP
	datum	datum van de planstatus	in de vorm: jjjj-mm-dd
verwijzingNaarTekstInfo:	TekstReferentie_PCP	0..3	in format bestandsnaamconventie besluitdocument, voorschriften/-

Attribuut		Waarde	*	Nadere omschrijving waarde
TekstReferentie_PCP				regels, toelichting of bijlage, conform STRI2006.
	verwijzingNaarTekst	link	1	in format bestandsnaamconventie toelichting, voorschriften/regels conform STRI2006
	typeTekst	plankaart, voorschriften/regels of toelichting of besluitdocument	1	één van de waarden volgens domein Teksttype_PCP
geometrie		coördinaten	1	beschrijving van vlak of multivlak
verwijzingNorm		IMRO2008 en PRPCP2008	2	verwijzing naar gebruikte versie IMRO en gebruikte versie praktijkrichtlijn: vaste waarden.

6 Onderdelen & Bestandsnaamconventies

(Onderstaande tabellen zijn ook opgenomen in de STRI2006)

De afzonderlijke onderdelen en de te hanteren naamconventies van een plan gecodeerd volgens Plancontour & PDF zijn hieronder aangegeven:

Tabel 1 – Onderdelen van Plancontour & PDF voor bestemmingsplannen			
<i>Deze tabel wordt voorgeschreven om te gebruiken voor het beschikbaar stellen van onder de 'oude' WRO (vigerende) bestemmingsplannen en voorbereidingsbesluiten. Daarnaast ook voor de nieuwe Wro instrumenten in het overgangsjaar van de digitale aspecten en voor zover deze instrumenten niet conform RO Standaarden 2008 opgesteld worden.</i>			
Onderdeel van het plan	Naamconventie (excl. extensie)	Bestandstype	Aantal (A)
Plancontour	[idn]	GML	1
Plankaart	p_[idn]	PDF	0..1
Voorschriften/Regels ³	v_[idn]	PDF	0..1
Toelichting	t_[idn]	PDF	0..1

Tabel 2 – Onderdelen van Plancontour & PDF voor voorbereidingsbesluiten			
<i>Deze tabel wordt voorgeschreven om te gebruiken voor het beschikbaar stellen van onder de 'oude' WRO voorbereidingsbesluiten. Daarnaast ook voor de nieuwe Wro instrumenten in het overgangsjaar van de digitale aspecten en voor zover deze instrumenten niet conform RO Standaarden 2008 opgesteld worden.</i>			
Onderdeel van het plan	Naamconventie (excl. extensie)	Bestandstype	Aantal (A)
Plancontour	[idn]	GML	1
Plankaart	p_[idn]	PDF	0..1
Besluitdocument	bd_[idn]	PDF	0..1

³ Voorschriften behoren bij de planvormen onder de oude WRO en regels bij de instrumenten onder de nieuwe Wro. Beide worden echter met v_ aangeduid in het kader van plancontour & PDF.

De volgende naamconventies moeten gehanteerd worden bij het benoemen van de bestanden die samen een ruimtelijk plan omvatten:

Voorschriften voor de bestandsformaten m.b.t. Plancontour & PDF:

Voorgeschreven bestandsformaten m.b.t. Plancontour & PDF			
Bestandstype	Formaat	Extensie	MIME type
GML	GML3.1.1, die voldoet aan GML4NL-schema ⁴	.gml	application/xml
PDF	PDF versie 1.4 of hoger ⁵ PDF/A-1 ISO 19005-1:20057	.pdf	application/pdf

⁴ GML4NL bevat een subset van de definities van de GML3.1.1 schemas. Er hoeft dus niet te verwijzen naar de onderliggende GML3.1.1. schema's omdat alle definities die van belang zijn gekopieerd.

⁵ http://www.adobe.com/devnet/pdf/pdf_reference.html

7 Domeintabellen

<< enumeration >> Teksttype_PCP
plankaart
toelichting
voorschriften/regels
besluitdocument

<< enumeration >> Planstatus_PCP
concept
voorontwerp
ontwerp
vastgesteld
onherroepelijk

<< enumeration >> RuimtelijkPlanOfBesluit_PCP
gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10
gemeentelijk plan; uitwerkingsplan artikel 11
gemeentelijk plan; wijzigingsplan artikel 11
gemeentelijk plan; voorbereidingsbesluit

<< enumeration >> Overheden_PCP
gemeentelijke overheid
deelgemeente/stadsdeel